

[Aksel Larsen.]

Men så skete der for godt et halvt år eller små ·trekvarter år siden faktisk en ændring — ikke ved regeringserklæringer i folketinget, men ved at den højtærede statsminister i et interview til et københavnsk formiddagsblad udtalte — jeg beder om tilladelse til et kort citat, hr. formand; det er en udtalelse til Ekstrabladet offentliggjort den 30. marts i år — at

„uanset hvilke løsninger man eventuelt når frem til med hensyn til oprettelse af en fælles atomstyrke inden for NATO, så vil regeringen fastholde det standpunkt, at der ikke må placeres atomladninger på dansk territorium.“

Det er jo en meget vidtgående udtalelse; den dækker oven i købet Thulebasen. Der er ingen forbehold, der er ikke noget om de nuværende omstændigheder. Jeg indrømmer, jeg var meget glad for dette, men jeg sagde til mig selv, at det er jo lidt lidt, at det kun siges af den højtærede statsminister til Ekstrabladet, og derfor foranledigede vor gruppe, at der blev stillet et spørgsmål til statsministeren, om han her i folketinget ville udtale, at han vedstod sig en sådan udtalelse til Ekstrabladet, og det sagde den højtærede statsminister at han gjorde. Han sagde — det kan læses i Folketingstidende 1963-64 sp. 4633-34 —:

„Jeg kan bekræfte de udtalelser, der er gengivet i Ekstrabladet den 30. marts som en del af et interview med mig.“

Dermed mente jeg, at man i og for sig kunne slå sig til tåls, og så nåede vi frem til valgkampen og fik den socialdemokratiske plakat og avisannonce, som jeg tillod mig at vise frem i går. Den siger ikke det samme som erklæringen af 1957, at under disse omstændigheder, under de givne omstændigheder . . . Den siger et absolut og klart nej til atomvåben, og det kan man jo kun være tilfreds med. Men jeg tillod mig — og det tror jeg ikke nogen vil bebrejde mig — at benytte lejligheden til den 20. september i fjernsynet at spørge den højtærede finansminister, om vi kunne vente, at dette klare nej, sagt af socialdemokratiet gennem en annonce, ville blive gentaget af den højtærede statsminister i åbningstalen i folketinget efter valget. Finansministeren erklærede kategorisk: ja, en sådan erklæring ville gå ind i statsministerens redegørelse

til folketinget. Og hvad fik vi så? Vi fik det, jeg tillod mig at citere i går. Vi fik den lakoniske udtalelse — den findes i Folketingstidende 1964-65 sp. 5-6 —:

„Regeringen fastholder den nuværende atompolitik, som øver en stabiliserende virkning inden for det nordiske område.“

„Den nuværende atompolitik!“! Man må undskylde, men så må jeg spørge: må jeg få en definition af det? Hvorfor kom statsministeren ikke med den erklæring, som finansministeren havde lovet ville blive fremst? Derfor har jeg bedt om at få det yderligere uddybet her; var det en forglemelse eller hvordan? Jeg har blot bedt om at få erklæringen, og så har jeg fået en helt anden. Så har jeg fået den højtærede udenrigsministers tilbagefald til „under de nuværende omstændigheder“ af 1957. Jeg må erkende, at nu er der tilvisse tvivl om Danmarks stilling, og nu agter jeg ikke at lade dette spørgsmål ligge, for det er en umulighed, sådan som det ligger.

Den højtærede udenrigsminister har hævdet, at Danmarks stilling til atomvåbnene er den, der blev fastlagt i 1957 og har været gældende lige siden da. Men som jeg har påvist i denne fremstilling, er det ikke tilfældet. Der foreligger regeringsudtalelser, der foreligger statsministerudtalelser, der foreligger socialdemokratiske valgplakater og valgannoncer og sådant, som siger noget helt andet og langt mere vidtrækkende end erklæringen af 1957, og nu falder man så igen tilbage til dette: under de nuværende omstændigheder. Jeg tror ikke, at nogen vælger i dette land opfattede den socialdemokratiske valgannonce med paddehatte-skyen sådan, at det kun gjaldt under de nuværende omstændigheder, og at dette klare nej måske kunne blive til et ja om 14 dage under andre omstændigheder. Jeg siger ikke dermed, at jeg venter, det bliver til et ja om 14 dage, men i teorien er det dog muligt.

Så er der den multilaterale atomstyrke. Jeg skal ikke gentage alt det, det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde; han har på en måde gjort mig opgaven noget lettere. Men også jeg vil udtrykke min forbavelse over den forklaring, vi får her — jeg skal ikke komme med henvisning hverken til ferskvand eller saltvand, selv om det er fristende at bruge udtrykket søforklaring